

№ 1 «29» 08 2024 ж. Бекітемін: М.Т. Бимагамбетова
Педсоветте қаралды

Мектеп директоры м.а

Келісемін: Е.Б. Биртаева
Өңтөске би ауданының білім
бөлімінің басшысы

Тақырыбы: «Тоғызқұмалақ»
(Спорттық үйірме)
Сыныбы: 2-9

Орындады: Сырмаханов Ш. К

Ә/Б отырысында қаралды:

Сырмаханова Л. Қ

(Ә/Б жетекшісі)

№ 1 хаттама М.Т.Б.

күні 28 айы 2024 ж

Тексерілді: М.Т.

Бимагамбетова

оқу-тәрбие ісінің меңгерушісі

Түсінік хат.

Қоғамымыздың іргетасын нығайту үшін бүгінгі жастарға үлгілі, өнегелі тәрбие беру-қазіргі міндеттердің бірі. Оқушыда жалпы адамзаттық құндылықтар мен адамның айналадағы дүниемен жеке тұлғалық қатынасын (этикалық, эстетикалық, адамгершілік тұрғысынан) тәрбиелеу мақсатын халқымыздың мәдени рухани мұрасының, салт-дәстүрінің озық үлгілерін оның бойына дарыту арқылы жүзеге асыруға болады. Осымен байланысты бағдарлама халқымызға тән әдептілік, қонақжайлық, мейірімділік, т.б. сияқты қасиеттер, табиғатқа деген қарым-қатынасындағы қазақ халыққа тән ерекшеліктер. Жас ұрпақ қазақ халқының мәдениетімен, асыл мұраларымен ұлттық әдебиеттер арқылы танысып келеді. Халық ойынды тәрбие құралы деп таныған. Ойынды сабақта қолдану оқушылардың ой-өрісін жетілдірумен бірге, өз халқының асыл мұраларын бойына сіңіріп, кейінгі ұрпаққа жеткізе білу құралы.

Тоғызқұмалақ ойыны-өте қызық әрі терең ойлауды талап ететін, халқымыздың даналығын көрсететін ұлттық ойындарының бірі. Халқымызбен бірге жасасып келе жатқан тоғызқұмалақ ойыны қазір кең тарап, дамып, жетіліп келеді.

Халық педагогикасының адам, отбасы, өскелең жас ұрпақты тәрбиелеу туралы арман-мақсаттарын, орныққан пікірлерін, ұсыныстарын қамтып көрсететін педагогикалық идеялар мен салт-дәстүрлері өткен мен қазіргінің арасындағы байланысты көрсетеді.

Бағдарламаны жүзеге асырудың мақсаттары, міндеттері мен бағыттары

«Тоғызқұмалақ» секциясының мақсаты:

- Ұлттық өнерімізді әрі қарай дамыту, насихаттау;
- өсіп келе жатқан жасөспірімдерге үйрену, өз бетімен айналысуға баулу;
- балаларды логикалық ойлауға, математикалық ықшам сақтау әдістеріне үйрету;
- ойынға деген қызығушылықтарын арттыру арқылы қатысушылардың санымен, сапасын өсіру.

«Тоғызқұмалақ» секциясының міндеті:

- «Тоғызқұмалақ» сабақтарына міндетті түрде қатысу;
- өзінің даярлығын арттыру және спорттық шеберлігін жетілдіру;
- спорттық бұқаралық бағытта өткізілетін шараларға белсене қатысу;
- мұғалімнің нұсқау кеңестерін пайдалана отырып, жаттығуларды өз беттерімен орындау;
- тоғызқұмалақ теориялық білімінің талаптарын білу және тәжірибе жүзінде қолдану

«Тоғызқұмалақ» секциясының бағыттары мен сабақтарына қойылатын талаптар:

- ❖ оқушыларға жан-жақты да тиянақты білім беруді қамтамасыз ету, бұл орайда олардың денсаулығын нығайту;
- ❖ сабақтың білімділік және нұсқаулық бағыттылығын ескеру;
- ❖ оқушылардың бойында тоғызқұмалақпен өз бетімен шұғылдануға қажет дағдылар мен икемділіктерді қалыптастыру; оқушылар өздігінен шұғылдануға арналған тапсырмаларды сабақта алады;
- ❖ баланың рухани қабілеттілігін ашу және дамыту, оның қоршаған ортада өзін өзі айқындауы үшін барынша қолайлы жағдайлар жасау.

Мұғалімге қолданылған әдебиеттер:

1. «Таңғажайып тоғызқұмалақ» М.Шотаев, С.Ақназаров Астана - 2011ж.
2. «Тоғызқұмалақ даналығы» Ә.С.Ақшораев. Тараз -2000ж.
3. «Тоғызқұмалақ ойыныдағы тұздықтар тартысы»
М.Шотаев,Ы.Абдужаппаров. Кентау-2006
4. «Тоғызқұмалақ ойыны» Ә.С.Ақшораев. Тараз -2001ж.
5. «Қандықақпан бастамалары» Есенов Қ.Қазақстан,1979ж.
6. «Тоғызқұмалақ» Сұлтанбеков Т. «Қазақстан»,1967ж

Оқушыларға қолданылған әдебиеттер:

- 1.«Тағылымы мол тоғызқұмалақ» Сапарбеков Қ. Оңтүстік Қазақстан.1999ж.
2. «Тоғызқұмалақ» Аманжолов С. 1936ж.
3. «Қазақтың ұлттық ойындары» Төтенев Б. «Қайнар»,1994ж.
4. «60 сабақтық тоғызқұмалақ ойынының оқулығы»
Ә.С.Ақшораев.Тараз.2011ж.
5. «Тоғызқұмалақ әліппесі» Тілеубаев С. «Қайнар»,1994ж.

Тоғызқұмалақ үйірмесінің жылдық жоспары.

№	Сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Өтілетін мерзімі
1.	Қазақстандағы спорттың даму жолы	1	02.09.
2.	Тоғызқұмалақ ойынының тарихы.	2	04-06:09
3.	Ойынның ережесі мен ерекшеліктері.	4	09-11-13-16.09.
4.	Тоғызқұмалақ тақтасы.	4	18-20-23-25.09
5.	Тоғызқұмалақ отауларының атаулары.	4	27-30.09-02-04.10
6.	Тұздық алу ережелері.	5	07-09-11-14-16.10
7.	Ойын бастамалары.	5	18-21-23-04.06.10
8.	Ойын ортасы.	5	08-11-13-15-18-11
10.	Ойын соңы.	5	20-22-25-27-29.11
11.	Ойынды жазып тәртібі.	5	02-04-06-09-11.12
12.	Жүрістерге түсінік.	5	13-18-20-23-25.12
13.	Ашық және жабық отаулар.	4	27.12-30-13.01.
14.	Жүрістердің санын есептеу жолдары.	5	17-20-22-24-27.01.
15.	Тоғызқұмалақ этюдтері.	5	29-31.01-03-05-07.02
16.	Атсырау	4	10-12-14-17.02
17.	Байлау қойып ойнау.	5	19-21-24-26-28.02
18.	Айырбасқа шақыру.	5	03-05-07-12-14.03
19.	Осал отауларға шабуыл	5	17-19.03-02-04-07.03
20.	Құмалактарды шабуылға ыңғайлы орналастыру.	5	09-11-14-16-18.04
21.	Комбинация тәсілі арқылы тұздық алу.	5	21-23-25-28-30.04
22.	Этюдтер шешу	5	02-05-07-09-12.05
23.	Жүрістердің санын есептеу жолдары.	5	14-16-19-21-23.05.
24.	Тұздық алу ережелері	4	

Барлығы : 102 сағат

Шерхан Кожобекович Сырмаханов

[illegible]

Шерхан Кожобекович Сырмаханов

[illegible]

Шерхан Кожобекович Сырмаханов

[illegible]